

Делегација Аргентине подржала је пред Међународним судом правде у Хагу ставове Србије да сецесија Косова представља најгрубље кршење међународног права и прети да уруши успостављени међународни поредак, поручујући да се светла будућност једне државе не може градити на тај начин.

Шеф правне службе у Министарству спољних послова Аргентине, Сузана Луис Черути рекла је да је једнострано проглашење у супротности са резолуцијом 1244 Савета безбедности УН, која је установила међународно административно и безбедносно присуство и није укинула, нити је могла укинути, суверенитет Србије над Косовом.

"Управо је та резолуција искључила право на самоопредељење, које истичу браниоци независности, прописујући да ће се статус покрајине одредити преговорима и компромисним решењем које мора да одобри доносилац резолуције Савет безбедности", навела је Черутијева.

Према њеним речима, Аргентина има интерес да учествује у расправи која се води пред МСП јер је била у Савету безбедности УН када је изгласана поменута декларација.

"Једностраним проглашењем независности јужне српске покрајине угрожен је територијални интегритет и суверенитет Србије и тај потез није у складу са међународним правом", рекла је Черути.

Према њеним речима декларација није самостални акт, већ је донета у координацији са државама које су ту одлуку подржавале, и назначила да то нису урадиле привремене институције на Косову јер за тако нешто нису биле овлашћене.

Према њеним речима, те државе су прихватиле Косово као државу пре него што је дошло до сецесије, а после признања су наставиле да тврде да је независност најбоље решење.

"Апсолутно ништа не дозвољава покрајини сецесију од државе, а привремене косовске институције су то урадиле", навела је Черутијева истичући да се тај потпуно незаконити чин не може накнадно конвалидирати.

Рекла је да је Ахтисаријев предлог решења статуса Косова наметнут Србији. Черутијева сматра и да Косово не може бити јединствен случај, како то тврди Приштина и земље које подржавају независност.

Черути је нагласила да ће мишљење суда о легалности једностраног проглашења независности имати далекосежне последице на међународно право.

Пред 15 судија МСП, пре обраћања Аргентине, свој став да сецесија Косова нема ништа са међународним правом јер оно не регулише сецесију, изнели су представници Немачке, Саудијске Арабије и Албаније, које су међу првима признале независност Косова.

Правни саветник у Савезној канцеларији спољних послова Немачке Сузан Васум-Рајнер предложила је судијама да случај Косова третирају и цене кроз принцип ефективитета, односно стања на терену.

Оценила је да једнострана декларација независности Косова није у супротности са међународним правом, резолуцијом 1244 Савета безбедности УН, нити нарушава принцип територијалног интегритета јер је она била само "један корак напред народа Косова које има специфичну историју и окружење".

Према њеним речима, један од принципа међународног права - принцип ефективности, једини је примењив на случај Косова, јер оно испуњава, како је рекла, елементе државности, пошто има државотворни народ, територију и владу.

"Косово је постало независна држава јер су је признале 63 чланице УН, као и 109 чланова ММФ-а и Светске банке", закључила је Васум-Рајнер.

У име делегације Саудијске Арабије говорио је амбасадор те државе у Холандији Абдулах Алшагруд, који је изразио подршку сецесији Косова, коју је оценио као сагласну са међународним правом.

На почетку другог дана расправе о легалности проглашења независности Косова пред Међународним судом правде, Албанија је оценила да је једнострана декларација о независности Косова у складу са међународним правом.

"Албанија је признала независност Косова и сматра да је она у пуном складу са међународним правом", рекао је амбасадор Албаније у Холандији Газменд Барбулуши.

Напомињући да је "Албанија из очигледних разлога веома заинтересована за расправу", Барбулуши је сугерисао да је право народа Косова да се отцепи од Србије произашло из "деценије систематског кршења људских права" којем су га од 1989. подвргле власти у Београду.

Тада је, по заступнику Албаније, Косову "одузета аутономија и право на самоопредељење". Репресија над косовским Албанцима врхунац је достигла 1999. "највећом кампањом етничког чишћења после Другог светског рата" у којој су хиљаде цивила убијене, а 1,5 милиона је протерано из својих домова, рекао је Барбулуши.

Данашње Косово, албански амбасадор је назвао "мултиетничком, демократском државом која је посвећена поштовању људских права и заштити права мањина" у чему "служи за пример" многим другим државама.

Немачки експерт који је у Хагу представљао Албанију Јохен Фровајн одбацио је тврдњу Србије да је декларација о независности Косова противна међународном праву, тврдећи да то питање "није регулисано" међународним прописима.

"Не постоји међународни закон који забрањује сецесију као такву, насупрот тврдњама Србије", рекао је Фровајн, прецизирајући да је отцепљење забрањено само када је последица интервенције друге државе или одлуке расистичких мањинских режима.

Сличан аргумент, Фровајн је употребио и тврдећи да територијални интегритет Србије није био нарушен унутрашњом сецесијом Косова.

По његовим речима, Србија жели да међународно право врати "200 година уназад" у време када је за проглашење независности нове државе било потребно "одобрење дотадашњег суверена".

Фровајн је одбацио и аргумент Србије да је Резолуција 1244 Савета безбедности УН забрањивала сецесију Косова, наводећи да је та резолуција престала да обезбеђује привремено решење за покрајину у тренутку када преговорима 2007. није постигнут споразум.

На сутрашњем заседању своје ставове у корист српских интереса изложиће Азербејџан и Белорусија, док ће представници Бахраина и Аустрије бранити сецесију Косова.

Председник Србије Борис Тадић рекао је да треба сачекати одлуку Међународног суда правде у добром уверењу и оценио да ће та одлука доминантно бити на терену права, а не на терену политике.

"Очекујем да ће дискусија бити усредсређена на међународно право. То је терен на коме Србија стоји кудикамо боље него што је то била политичка раван са које смо 90-тих година дошли у проблем са Косовом и Метохијом који је тада интернационализован и када је све кренуло у политички и безбедносни суноврат", рекао је Тадић.

Председник је указао да је било потребно много енергије да тему Косова померимо на терен права и дипломатије и додао да сада очекујемо одлуку у бољим околностима за Србију.

Како је истакао правни заступник Србије у процесу пред МСП Саша Обрадовић, Саудијска Арабија у десетоминутном излагању, у коме је подржала једнострано

проглашену независност Косова, није изнела ни један правни аргумент.

"Имали смо и изванредно правно излагање правног тима Аргентине на коме смо им веома захвални", наводи Обрадовић.

"Наредних дана ће бити још држава које ће подржати нашу правну позицију. Ништа се не дешава што правни тим Србије није предвидео", рекао је Обрадовић.

(РТС)